

บทวิจารณ์หนังสือ

Book Review

โดย ผศ. เพ็ญพันธ์ เพ็ชรตร

Connor, Elisabeth (ed.). (2007).

Evidence-based librarianship: Case studies and active learning exercises.

Oxford: Chandos Publishing, . xxxviii, 170 p.

ISBN 1-84334-299-5. £42.50 / US\$70.00 / €50.00

หากกล่าวถึงคำว่า “ปฏิบัติการเชิงประจักษ์” (Evidence-based Practice=EBP) ก็ต้องกล่าวถึงผู้บุกเบิกเรื่อง EBP นี้คือ Dr. David Sackett ที่ได้นำมาใช้ในทางการแพทย์ ที่เรียกว่า “เวชศาสตร์เชิงประจักษ์” (Evidence-based medicine=EBM) โดยให้ความหมายว่า “เป็นการนำแนวทางปฏิบัติที่มีการพิสูจน์แล้วว่าได้ผลดี ชัดเจน และมีเหตุผลจากหลักฐานที่ดีที่สุดมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยแต่ละราย” (Sackett, 1997) หลักการของ EBP นี้ได้นำไปใช้ในทุกอาชีพด้านการดูแลสุขภาพ และขยายวงกว้างไปสู่วิชาชีพอื่น ๆ เช่น งานสังคมสงเคราะห์ การศึกษา และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ผลจากการศึกษาวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพของการบริการให้กับลูกค้า แนวทางของ “บรรณารักษศาสตร์เชิงประจักษ์” (Evidence-based Librarianship=EBL) จึงเริ่มต้นขึ้น ในวงการวิชาชีพบรรณารักษ์ EBL หมายถึงการปรับปรุงวิชาชีพด้านบรรณารักษศาสตร์โดยการตั้งคำถาม ค้นหา ประเมินและการรวมหลักฐานการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสาขาอื่นๆ โดยการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน รวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้บรรณารักษ์ทำวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Crumley & Koufogiannakis, 2002) EBL เป็นวิธีการปฏิบัติงานสารสนเทศที่ส่งเสริม การเก็บรวบรวม การตีความ และการบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ถูกต้องที่สำคัญ จากรายงาน การสังเกต และผลการวิจัยที่ได้

มา หลักฐานที่ดีที่สุดมักจะมาจากการต้องการของผู้ใช้และความพึงพอใจ ที่จะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการตัดสินใจอย่างมืออาชีพ (Booth & Brice, 2004)

แนวคิดของกระบวนการ EBL มุ่งที่การปรับปรุงการปฏิบัติงานของห้องสมุดโดยใช้หลักฐานที่ดีที่สุดที่มีอยู่ รวมกับมุมมองในทางปฏิบัติที่พัฒนามาจากประสบการณ์การทำงานด้านบรรณารักษศาสตร์ การใช้หลักฐานที่ดีที่สุดที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นวิธีการวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ สนับสนุนให้แสวงหากลยุทธ์การวิจัยอย่างจริงจังมากขึ้นเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานห้องสมุด EBL ให้คุณค่าการวิจัยในรูปแบบที่หลากหลาย และกระตุ้นให้เกิดการสื่อสารที่ควรผ่านการทบทวนหรือตรวจทาน (peer-reviewed) หรือรูปแบบอื่น ๆ ของการเผยแพร่สิทธิ์ของตน และยังคงแสดงถึงวิธีการสากลที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศและการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย EBL สนับสนุนการนำแนวปฏิบัติและมาตรฐานที่พัฒนาโดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญตามหลักฐานที่ดีที่สุดที่มีอยู่มาใช้ได้ และปฏิบัติตามลำดับขั้นของหลักฐานที่มีอยู่ (Eldredge, 2000)

สำหรับหนังสือเรื่อง Evidence-based librarianship: Case studies and active learning exercises นี้ เป็นหนังสือที่ได้รับความสนใจจากผู้อ่านด้วยเนื้อหาที่แปลกใหม่ และมีผู้ร่วมเขียนจากหลายชาติ

มากถึง 23 คน ซึ่งเป็นนักวิชาการจากสาขาวิทยาศาสตร์ สุขภาพและบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ส่วนใหญ่มาจากสหรัฐอเมริกา นอกนั้นจากสวีเดน อังกฤษ อิตาลี และออสเตรเลีย จากหน้าคำนำ Elizabeth Connor ผู้เป็นบรรณารักษ์ ได้กล่าวว่า EBL มีความเกี่ยวข้องกับปฏิบัติงานและนักวิจัย และชี้ให้เห็นว่า EBL จะช่วยป้องกันห้องสมุดจากอันตรายต่อการตัดสินใจที่กำหนดจากภายนอก "...จึงยืนอยู่บนประสบการณ์ของตัวเองและรับประโยชน์จากหลักฐานของตัวเอง..." เป็นหลักการของหนังสือเล่มนี้

หนังสือเริ่มต้นด้วยบทนำที่เขียนโดย Jonathan D. Eldredge ทำให้เห็นวิวัฒนาการและภาพรวมในปัจจุบันของ EBL ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่จะนำไปสู่ความเข้าใจในบทต่อ ๆ ไป ในบทที่ 1 ซึ่งเขียนโดย Carol Perryman และ Joanne Gard Marshall มีความแตกต่างจากบทอื่น ๆ เพราะจะเกี่ยวกับการออกแบบหลักสูตรรายวิชา EBL ในการเรียนการสอนในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ โดยยกตัวอย่างของ School of Information and Library Science ที่ University of North Carolina at Chapel Hill ในบทที่ 2 เป็นกรณีศึกษาจากการทำวิจัยเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษาที่ University of Parma ประเทศ Italy โดยบูรณาการการรู้สารสนเทศกับวิชา นิเวศวิทยา ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ส่วนบทอื่น ๆ ที่เหลือเป็นการนำเสนอกรณีศึกษาของแต่ละที่ โดยส่วนใหญ่เป็นการประยุกต์ EBL ในการให้บริการสารสนเทศ จะเป็นกรณีศึกษาหรือโครงการประยุกต์ใช้ EBL ในการปรับปรุงการทำงานของแต่ละแห่ง เช่น ผลจากการมีส่วนร่วมในการรายงานช่วงเช้าที่โรงพยาบาลของบรรณารักษ์ หรือผลการให้ยืมระหว่างห้องสมุดในประเทศออสเตรเลีย หรือวิธีที่ผู้ใช้เป็นศูนย์กลางในการออกแบบการให้บริการดิจิทัล และมีโครงการเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศถึงสามบทจากแปดบท ในหัวข้อนี้ (Swain, 2008)

แบบฝึกหัดในตอนท้ายของแต่ละกรณีศึกษา ในแต่ละบท เป็นการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การ

เรียนรู้ที่แตกต่างกัน ที่ผู้เขียนใช้คำว่า "ระดับของความคิด" (Level of Thoughts) ทำให้ผู้อ่านได้ตรวจสอบหลักฐานที่น่าเสนอ และการประเมินแง่มุมต่าง ๆ ของการให้บริการและการตัดสินใจที่เป็นผลมาจากการเก็บรวบรวมหลักฐาน นับได้ว่าเป็นส่วนที่ดีที่สุดของหนังสือเล่มนี้ ในส่วนของการวางเค้าโครง รูป ตารางมีความชัดเจน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เป็นตัวอย่างที่ดีของการนำเสนอแนวคิดในเรื่อง EBL

เอกสารอ้างอิง

- Booth, A. and Brice, A. (eds). (2004). **Evidence Based Practice: a Handbook for Information Professionals**. London, Facet Publishing.
- Crumly E,& Koufogiannakid D. (2002). Developing evidence-based librarianship: practical steps for implementation. **Health Information and Libraries Journal**, 19:61–70.
- Eldredge, J. D. (2000). Evidence-based librarianship: an overview. **Bulletin of Medical Library Association**, 88(4), 289-302.
- Sackett, D. L., et al. (1997). **Evidence-Based Medicine: How to Practice and Teach EBM**. New York: Churchill Livingstone.
- Swain, N.K. (2008). "Review of: Connor, E. Evidence-based librarianship: Case studies and active learning exercises." **Webology**, 5(2), 16. Available at: <http://www.webology.org/2008/v5n2/bookreview16.html>